

Sedma vazmena nedjelja

Uvod

Dobri naš Oče nebeski, koji si nam dao da dočekamo ovaj dan koji posvećujemo Tebi, zahvaljujemo Ti na svim dobročinstvima kojima nas Tvoja dobrota svakodnevno obasipa. Želimo danas slušati Tvoju Riječ koja nam govori o jedinstvu s Isusom, Sinom Tvojim. Željeli bismo ostvariti jedinstvo s Kristom kao što je On u jedinstvu s Tobom i Duhom Svetim. Željeli bismo izmoliti jedinstvo u našim obiteljima, u našoj Crkvi i narodu, i u cijelom svijetu, da svi osjete da smo djeca: braća i sestre jednoga zajedničkog Oca. Želimo danas u tom jedinstvu moliti, pjevati i slaviti Presveto Trojstvo. Oprosti nam, milosrdni Oče, sve naše grijehе, propuste i mane za koje se iskreno i skrušeno kajemo, ponizno moleći Tvoje milosrđe. Ispovijedam se...

Kada čujemo neku radosnu novost ili za neki novi događaj, želimo tu vijest prenijeti svima onima koji su nam dragi i bliski. Želimo tu novost – događaj, proslaviti sa svojim prijateljima. Tako se veselimo kada se rodi jedno dijete više, pa slavimo sv. krštenje. Radujemo se prvoj pričesti, krizmi, vjenčanju, proslavi mature, završetku studija, zaposlenju, itd. Tu radost slavimo čestitanjem, darovima, pjesmom, pa i objedom za stolom. Radost prenosimo jedni na druge i to osjete i oni koji nas vide i susretu...

Mn / Isus moli da svi budu jedno, ali ne da svi budemo jednaki

Prva se Crkva tako širila. Ljudi su trčali jedni drugima da im kažu najveću radost i novost: naš je Isus uskrsnuo! Evo sedam uskrsnih nedjelja čitamo i govorimo kako su apostoli i prvi kršćani širili tu najveću novost. Nakon propovijedanja i svjedočenja u Jeruzalemu prešli su u Antiohiju, Aleksandriju, Korint, Efez, unaokolo prema svim mjestima oko Sredozemnoga mora, prema Maloj Aziji, do krajeva Rimskoga carstva. Apostolima se pridružuju novi apostoli, učenici i svjedoci. Krist je svojom smrću i svojim uskrsnućem ostvario pomirenje ljudi s Bogom, i to omogućuje ljudima da se pomire međusobno. Temelj toga jedinstva jest jedinstvo Oca i Sina: „Kao što si ti, Oče, u meni i ja u Tebi...“. Isus moli da svi budu jedno, ali ne da svi budemo jednaki. Moli za zajedništvo ljudi međusobno, da ostvarimo jedinstvo s Isusom kao što je On u jedinstvu s Ocem.

MN / Gospodar povijesti

Prvo čitanje iz Djela apostolskih govori nam kako je ostvareno jedinstvo između Isusa Krista i mučenika Stjepana, ali i svih drugih mučenika. U mučenicima Isus nastavlja svoju muku i proslavu, sa svima njima se poistovjećuje. Stjepan je bio određen posluživati. On je bio toliko sretan i pun Duha Svetoga da se nije zadovoljio samo tim poslanjem, nego je dijelio siromasima hranu i odjeću. Propovijedao je Radosnu vijest po sinagogama i trgovima. Drugi nisu mogli odoljeti njegovim riječima. Optužuju ga kao i Isusa pred Velikim vijećem. Izbacuju ga iz grada i kamenuju. Stjepan vidi otvoreno nebo i upravlja molitvu Isusu: „Gospodine Isuse, primi duh moj!“ Onda se baca na koljena i povika: „Gospodine, ne uzmi im ovo za grijeh!“ Ponavlja se događaj s Golgote, samo što Isus upravlja svoju molitvu k Ocu, a Stjepan Isusu. Uskrsli Gospodin okuplja svoje na vječnu gozbu, na vječnu liturgiju u nebu. Ostvaruje se potpuno jedinstvo između Krista i mučenika.

O tom jedinstvu govori nam drugo čitanje iz knjige Otkrivenja: „Gospodin je nagrada vjernih – naplatit će svakomu prema djelu njegovu“ (Otk 22, 12). On je gospodar povijesti: „Ja sam alfa i omega, prvi i posljednji, početak i svršetak.“ Blago onima koji peru haljine svoje: imat

će pravo na stablo života i na vrata će smjeti u grad. Duh i Crkva – zaručnica Kristova željno čekaju svoga Gospodina zazivom „Dođi Gospodine Isuse!“ Upravo će se tada ostvariti savršeno jedinstvo. Jedinstvo je poziv i odgovornost nas vjernika: jedinstvo bračnih parova, jedinstvo u obitelji, jedinstvo župne zajednice, jedinstvo Crkve i čitavog svijeta. Što više rastemo u ljubavi Božjoj, to više ostvarujemo međusobno jedinstvo. Mislimo i na sve one koji su odijeljeni od katoličke vjere, molimo za njih da se vrate u vjeru svojih otaca: bilo da su sada pripadnici nekih drugih vjera ili sekti, agnostici ili bezvjerci. Glasoviti protestantski pjesnik i slikar F. L. Stolberg (1750. - 1819.) prešao je u Katoličku crkvu. Susretne ga jedan prijatelj te mu reče: „Ne sviđaju mi se ljudi koji napuštaju vjeru svojih otaca“. Stolberg na to odgovara: „Ni meni. Da moji pradjedovi nisu ostavili vjeru svojih otaca, ne bi se trebalo meni vraćati u Katoličku crkvu“.

Sedamnaesto poglavlje Ivanova Evanđelja jest najduža Isusova molitva posvećena jedinstvu: „Da svi budu jedno kao što si Ti, Oče, u meni i ja u Tebi, neka i oni u nama budu da svijet uzvjeruje da si me Ti poslao. Oče, hoću da i oni koje si mi dao, budu gdje sam ja, da i oni budu sa mnom, da gledaju moju slavu“. Već pri kraju prvoga stoljeća bilo je nesuglasica među kršćanima, neslaganja čak i u nekim bitnim stvarima. Tijekom povijesti te su se nesuglasice sve više povećavale i dolazilo je do manjih ili većih razdora u Crkvi. Apostoli su to rješavali saborom, a u povijesti općim i pokrajinskim koncilima. Najnoviji Drugi vatikanski sabor donio je poseban Dekret o jedinstvu kršćana – Unitatis redintegratio, koji daje važne smjernice u tom pogledu. Poglavlari Katoličke crkve stalno nastoje pozivati, poticati i ostvarivati jedinstvo (ekumenizam) među kršćanima. Veoma su poznati pokušaji pape Pavla VI., Ivana Pavla II. i današnjega pape Benedikta XVI. da se nešto postigne na tom planu jedinstva. Naravno najpotrebnija nam je molitva, i još više žrtva. Jedan od mučenika nacizma Max Metzger, suosnivač pokreta Una sancta, ubijen 1944., zapisao je uoči svoje smrti u dnevnik: „Sasvim sam miran, ponudio sam život za jedinstvo Crkve. Ako ga Gospodin primi, radovat ću se!“. Gospodin je primio žrtvu Stjepanovu da se obrati Savao. Ako Isusova molitva i želja gori u našim srcima, jedinstvo će se i ostvariti.

Molitva vjernika

U svojoj velikosvećeničkoj molitvi Učitelj nas je poučio kako trebamo moliti i živjeti u jedinstvu s njime i međusobno. Zato žarko recimo: „Gospodine, usliši nas!“

1. Na posljednjoj večeri Isus je sa svojim učenicima molio Oca nebeskoga da mi budemo jedno s Njime kao što je On jedno s Ocem. Daj, Gospodine, da se ostvari Tvoja želja i molitva, molimo Te!
2. Isus je molio za jedinstvo svojih učenika. Daj, Gospodine, da nestane razjedinjenosti među Crkvama, molimo Te!
3. Oca i Sina ujedinjuje ljubav Duha Svetoga. Pošalji nam, Gospodine, Duha ljubavi da se međusobno poštujemo i volimo, molimo Te!
4. Dok su umirali, Tvoji su mučenici, Gospodine, molili za svoje mučitelje. Daj svima nama dar praštanja svim našim progoniteljima, molimo Te!
5. Ti su, Gospodine, otišao pred nama pripremiti mjesto svima koji Te ljube. Smiluj se našim poginulim braniteljima i svim vjernim mrtvima i uvedi ih u stanove vječne, molimo Te!

Oče sveti, čuvaj nas u svojoj ljubavi i podari nam Duha Svetoga koji će nas sve ujediniti u Isusovoj ljubavi. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Svećeništvo

Svećeništvo je Božji poziv i dar na koji se svećenik slobodno odaziva i na dar svjesno uzvraća pouzdanjem. Svećenik je propovjednik, prenositelj Radosne vijesti i djelitelj Božjih tajni – svetih sakramenata. Radosna vijest jest izričaj Božje ljubavi prema ljudima. Čovjek koji prihvaća Radosnu vijest jest sretnik koga je zapala čast svjedočiti je i darovati ljudima. Zbog toga je svećenik radosnik, razveselitelj i on se uvijek raduje u Gospodinu. Ta me misao vodila i u taženju mladomisničkoga mota: „Radujete se uvijek u Gospodinu!“ Tko se ne bi radovao kad ima toliku sreću posjedovati Božju ljubav i živjeti s Isusom u jedinstvu kao što je On u jedinstvu sa svojim Ocem Nebeskim.

Biblijski komentar misnih čitanja u godini C

Narod sjedinjen jednotom Oca, Sina i Duha Svetoga

7. uskrсна nedjelja:

U misnim molitvama ova nas misa dublje uvodi u otajstvo Kristova uzašašća i pridruženja u slavu Očevu, a u čitanjima prikazuje Crkvu kao narod Božji koji živi od jednote Oca, Sina i Duha Svetoga.

U zbornoj ističemo vjeru da je Spasitelj ljudskog roda sada u slavi s Bogom i molimo da iskusimo njegovu prisutnost u Crkvi, jer je obećao biti s nama do svršetka svijeta. U darovnoj molimo da prijedemo u nebesku slavu a u popričesnoj izražavamo nadu da će se na cijelom tijelu koje je Crkva dovršiti ono što je uzašašćem počelo na Kristu kao Glavi. U prvom čitanju imamo Stjepanovu molitvu za protivnike. U drugom čitanju odlomak iz Otkrivenja govori o povezanosti Crkve i Duha koji dozivlju: "Dođi, Gospodine Isuse". U evanđelju Isus moli da njegovi sljedbenici budu jedno kao što su jedno on i Otac.

Ova nedjelja zove nas da iskusimo Kristovu prisutnost u Crkvi i drugima omogućujemo da takvo iskustvo doživljavaju. Crkva sabrana jednotom Oca, Sina i Duha može i treba biti jedna. Dobiva udio na jednoti Boga i na sposobnost biti znak i sredstvo jedinstva ne samo za vlastite pripadnike nego i za cijeli ljudski rod.

Opraštati kao što Krist oprašta (Dj 7, 55-60)

Glavni razlog za uvrštavanje ovog odlomka u današnju liturgiju je Stjepanovo viđenje "otvorenih nebesa i Sina čovječjega gdje stoji zdesna Bogu". Stjepan može prodrijeti u nebeska zbivanja zato što je "pun Duha Svetoga" koji ga jača i prosvjetljuje. On vidi Isusa u nebeskoj slavi, pridružena Bogu. Proslavljeni Isus "stoji" u znak spremnosti da prihvati svoga svjedoka koji biva podvrgnut nasilnoj smrti. Stjepan javno svjedoči Isusovu proslavljenost i ustoličenost uz Boga, što postaje posljednji poticaj sucima da ga osude na židovsku smrtnu kaznu - kamenovanjem. Među svjedocima je i Savao, jer je on tada bio revni farizej koji je pomagao da se proces i egzekucija odvijaju prema rabinskoj interpretaciji starozavjetnih propisa.

Po uzoru na Isusa s križa, Stjepan moli pred izdahnuće. Ali dok je Isus svoj duh predao Ocu, Stjepan ga predaje "Gospodinu Isusu". Njegova je molitva još jedno svjedočanstvo o Isusovu uzdignuću u božansku slavu, jer samo onome tko je po dostojanstvu jednak Bogu može vjernik izručivati svoj duh u trenutku završetka zemaljskog putovanja.

Po uzoru na Isusa s križa, Stjepan moli da Bog mučiteljima ne uzme za zlo nepravednu osudu

i smrtnu kaznu. Oprašta kao što Isus oprašta. Isus je; istina, i pred židovskim i pred rimskim sucima protestirao protiv nepravde koju mu nanose, ali je s križa oprostio svima, jer je učio i vjerovao da se nasilje ne može izliječiti novim nasiljem.

Psalam 97 je himan Bogu koji kraljuje prirodom i ljudima. Mi danas riječi ovog psalma primjenjujemo na Isusa na nebo uzašlog koji zaslužuje naše poklonstvo i klicanje.

Duh i Zaručnica govore: "Dođi!" (Otk 22, 12-20)

Ovaj odlomak je zaključni dio Otkrivenja. Ivan vidjelac njime ohrabruje svoje povijesne čitaoce na ustrajnost u progonstvu, jer "Svjedok vjerni" (usp. Otk 1, 5 i r. 20 današnjeg čitanja) sigurno dolazi. Iz našeg čitanja ispuštena su tri retka koja su odviše vezana na povijesne čitaoce. Uskrsli Krist predstavlja se ovdje formulom kojom su Grci onog vremena zvali svoje glavno božanstvo Zeusa: "Ja sam Alfa i Omega, Prvi i Posljednji, Početak i Svršetak". Alfa i omega su prvo i posljednje slovo grčke abecede. "Alfa i Omega" označava puninu. Pogani su ovom formulom isticali uvjerenje da sve ovisi od više sile. Kršćani su preuzeli njihovu formulu da istaknu kako sve ovisi od Boga i proslavljenog Jaganjca. U Otk 1, 8 i 21, 6 ova je formula primijenjena na Boga koji je prvenstveno Otac nebeski. Ovdje je vidjelac primjenjuje na proslavljenog Krista te izriče njegovu božansku moć i dostojanstvo. Onima koji "peru svoje haljine" proslavljeni Krist obećava udio na stablu života i ulazak u nebeski Jeruzalem. Vjernici peru svoje životne haljine krštenjem i euharistijom, a u vremenu kad se izmirenje s Bogom odvojilo u posebni sakrament također i u sakramentalnom pomirenju.

Duh i Zaručnica govore: "Dođi!" I tko čuje, neka rekne: "Dođi!" Ovo je lozinka pozivanja na euharistijsko slavlje u vremenu progona Crkve. Duh Sveti i vidljiva Crkva koja je Kristova zaručnica zovu raspršene vjernike: "Dođi!" Na euharistiji Krist postaje nazočan među svojim. Na euharistiji Duh Kristov jača vjernike za nove životne borbe. Žeđ a kojoj se u nastavku odlomka govori je životna žeđ. Bog im na euharistiji Crkve nudi "vode života zabadava". U pozivu na euharistijski sastanak bilo je obećanje da će sudionici doživjeti Kristovu prisutnost i obnoviti se u vjeri u njegov drugi dolazak o koncu svijeta. Vidjelac je na početku Knjige prikazao proslavljenog Krista kao Svjedoka vjernog. Sada, na kraju, ponovno nastupa Krist kao svjedok. On se predstavio kao svjedok zato što na sudu nije odustao od svoje životne zadaće. Očekuje da vjernici progone Crkve budu njegovi svjedoci. Isus kao Svjedok vjerni obećava: "Da, dolazim ubrzo!" To je obećanje i utjeha. On će svoju riječ ispuniti, progoni neće biti trajno stanje njegove zajednice u povijesnom svijetu.

Naš odlomak završava liturgijskim usklikom: "Amen! Dođi, Gospodine Isuse!" "Amen" je molitveni usklik koji su prvi kršćani preuzeli od Židova. On je potvrda zajednice na izlaganje i molitve predstojnika; doslovno značenje je: "čvrst, siguran, prihvaćen" - misli se "taj nauk, taj molitveni zaziv". "Dođi, Gospodine Isuse" sačuvan je u 1 Kor 16,22 u aramejskom obliku: "Marana tha!" Iako je Prva Korinćanima pisana obraćenim Grcima koji nisu trebali aramejski za svoj svagdanji život pa ni za svoje bogoslužje, Pavao je Korinćane naučio taj liturgijski usklik jeruzalemskih kršćana u znak zajedništva u vjeri. Bilo je to podsjećanje na židovski korijen Isusa i kršćanstva. Usklik je bio lozinka za euharistijski sastanak. Doći na euharistiju Crkve znači susresti se s uskrsnim Gospodinom i ojačati se u vjeri u njegov novi dolazak. Ovaj nam odlomak iznosi ključnu ulogu euharistije kao događaja u životu kršćanske zajednice.

Da budu jedno kao što smo mi jedno (Iv 17, 20-26)

Ovaj odlomak dio je Isusove velikosvećeničke molitve na zaključku oproštajne večere, prema četvrtom evanđelju. Ivan je zapisao ovu molitvu nakon što se u zajednicama ovisnim od njega dogodio rascjep, kako možemo zaključiti iz Prve Ivanove. Neki kršteni Židovi smatrali su Isusa samo čovjekom koji upravo zato što je završio na križu ne može biti Krist, Spasitelj. Oni su napustili pravovjernu grupu za koju je bitno vjerovati u Isusovo mesijanstvo (usp. 1 Iv 2, 22-24). Neki obraćeni Grci gnostičkog usmjerenja prezirali su ljudsko tijelo kao zatvor duše. Nije im išlo u glavu da bi Sin Božji smio postati pravi čovjek pa su nijekali da je "Isus Krist došao u tijelu" (1 Iv 4, 2-3). I oni su napustili pravovjernu zajednicu. Obje krivovjerne grupe - kao i pravovjerna - pozivale su se na Duha Svetoga kojega je Isus obećao kao onoga koji će Crkvu uvoditi u istinu. Ivan je ovdje tako izvijestio o Isusovoj molitvi da podsjeća na ugroženo jedinstvo Crkve.

Isus moli za sve koji će na propovijed apostola u njega povjerovati. Moli da budu jedno kako bi svijet vjerovao u Isusa (ne u Crkvu!). Isus dalje ističe da je učenicima predao slavu koju mu je dao Otac. "Slava" je ovdje Očeva ljubav prema Sinu i zajedništvo. On to prenosi na Crkvu kao zajednicu onih koji se osjećaju ljubljeni od Oca i Sina te imaju udio na jedinstvu Oca, Sina i Duha.

Iako je jedinstvo Crkve ranjivo, ono je moguće jer teče iz ljubavi kojom Otac prihvaća Sina i Sin Oca a to jedinstvo ljubavi Isus prenosi i na Crkvu. Jedinstvo Crkve u razdijeljenom i posvađanom svijetu znak je da Otac ljubi sve vjernike kao što je ljubio Sina u njegovu povijesnom poslanju. Za Isusa je bitna svijest da ga Otac ljubi i kad uspjehe žanje i kad ide u nasilnu smrt. Ostajući povezan s Ocem, on moli da njegovi vjernici ostanu povezani jedni s drugima i tako pokazuju svijetu da Bog ljubi na poseban način one koji se odazivaju u Crkvu. Isus govori da je učenicima očitovao Očevo ime i još će očitovati. Time podsjeća na silazak Duha i njegovu ulogu (usp. Iv 14, 26). Duh će činiti da Crkva prijanja uz Isusa i "čuva" njegove riječi u promjenjivim povijesnim prilikama. Time će Crkva biti zajednica onih koje Bog ljubi, jer je Isus na njih prenio ljubav Očevu prema sebi.

Ovaj nam odlomak govori da je Crkva narod Božji koji dobiva udio na jednoti Oca i Sina i Duha Svetoga. Kao što su Otac, Sin i Duh Sveti povezani ljubavlju, tako i Crkvu čini jednom ljubav darovana, ali i zadana.